

Berta Jardí narra a 'Saber estar' la biografia condensada en un dia d'una senyora de la burgesia barcelonina

Una vida a l'Eixample

Lluís Lloret
BARCELONA

La premissa “un dia qualsevol en la vida d'una senyora de l'Eixample” possiblement allunya més lectors que no n'acosta. I tot i que, estrictament, s'ajusta a *Saber estar*, la novel·la breu que Berta Jardí ha publicat a Univers, el cert és que té una trama amb molts elements interessants i, sobretot, està narrada d'una manera concisa i amb bon ritme, amb una elegància coherent, que fa de molt bon llegir.

“Em vaig proposar retratar la senyora Mascort a partir d'un dia qualsevol de la seva vida, en l'interval des que surt de casa al matí per fer un encàrrec –comprar una bombeta– fins que se'n va a dormir. Al llarg d'aquest lapse de temps, volia explicar les llums i les ombres, el passat i el present que configuren la seva biografia. L'he escrit amb la cotilla d'encabir els trets essencials de la vida d'una dona a través dels seus actes, converses i pensaments que van i venen

sense cap ordre ni matis. Les intervencions de personatges, com ara la noia que la cuida, els fills i el porter de la finca on viu, m'han ajudat a il·luminar aquest retrat”, explica l'autora.

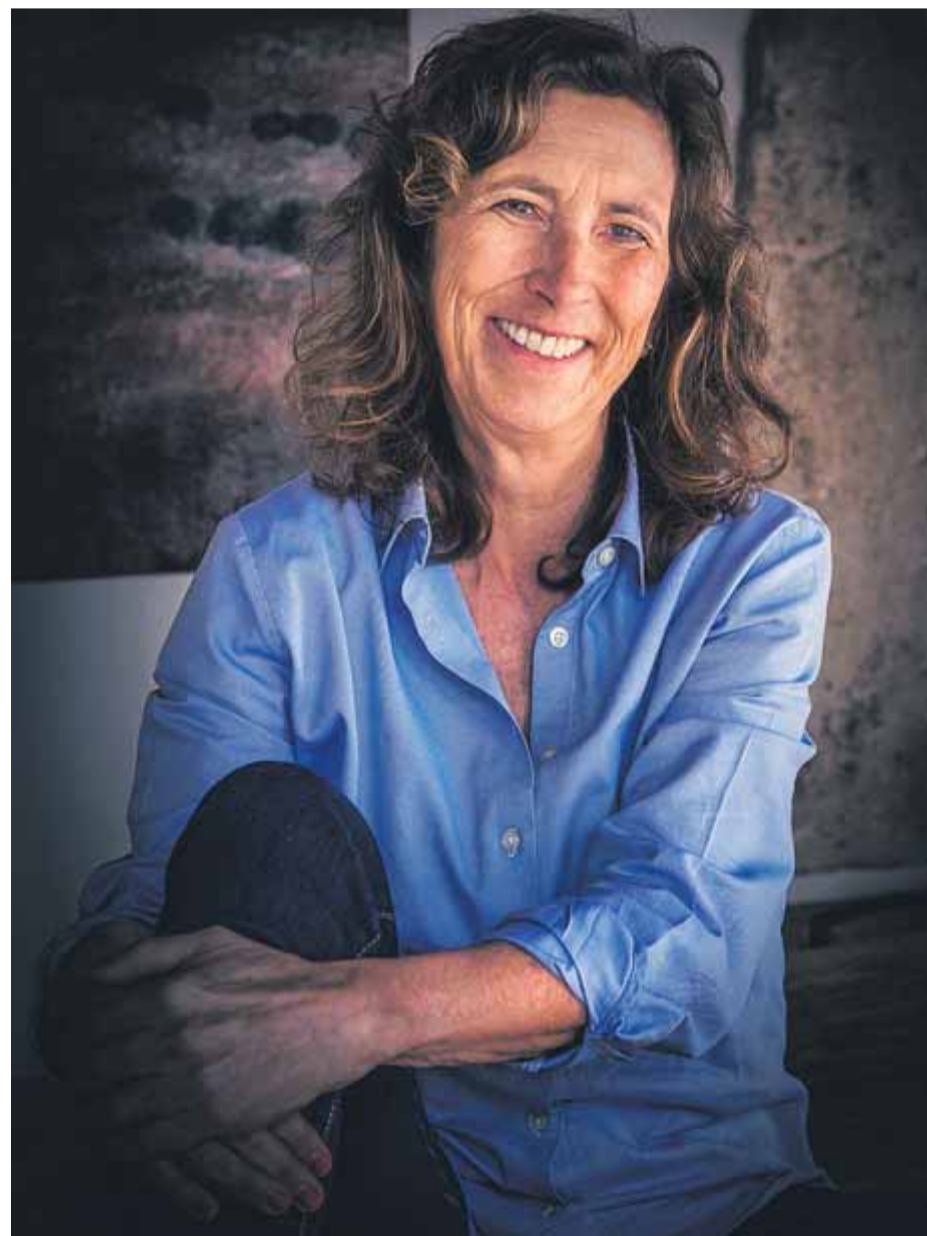
“«Saber estar» és un model de conducta prescriptiu per a moltes dones burgeses occidentals nascudes en la primera meitat del segle XX. És una consigna atàvica de classe, un senyal d'identitat construïda en funció de la figura del marit. La dona era un element passiu, discret i acomodati-

“No he pretès reivindicar la dreta de l'Eixample que enyora la protagonista”

ci en l'ecosistema de la classe benestant. La societat no esperava que ella s'enfrontés a la presa de decisions; no tenia identitat”, analitza.

“Aquesta locució, «saber estar», és el compendi del que significa ser una senyora. Una autèntica senyora ocupa el seu lloc sense cridar l'atenció, sense posar inconvenients, en l'àmbit de la representació o de la doble moral”, i la trama mostra aquesta doble moral, infidelitats –del marit, un eminent cardiòleg ja mort, i també d'ella–, conflictes amb els dos fills –Bet i Maties– i temes actuals sobre la immigració i la identitat dels barris.

“L'Eixample barceloní no té res a veure amb el de la infància de la protagonista, que tampoc era gaire diferent del barri que va conèixer la seva mare, un districte on hi havia el bo i millor de la burgesia de la ciutat. La globalització, l'arribada del turisme, la desaparició dels comerços de tota la vida, són factors que han canviat la fesomia dels carrers per on ha tran-

La narradora Berta Jardí ha publicat la quarta novel·la ■ A. BALTÀ

sitat la vida de la senyora Mascort.”

Berta Jardí coneix bé la zona perquè és el barri on va néixer, el 1956, i abans els pares i els avis. “La meua infància i primera joventut també han transitat per aquests carrers; això m'ha permès descriure detalls amb una gama de matisos. No he pretès, però, reivindicar aquella dreta de l'Eixample que enyora la protagonista de la novel·la. Els barris canvien i es transformen, i això no és bo ni és do-

lent, és la vida.”

Va debutar el 1986 amb el recull de contes *Carnaval*, però no va tornar a publicar fins 25 anys després, amb la novel·la *La portentosa vida del sastre Bariloche* (2011) i, el 2014, *Un concert memorable*. “Tenia dues prioritats que m'impediaven escriure amb regularitat i rigor: guanyar-me la vida i criar els meus fills. Així se'n va fer poc anys, les meves circumstàncies laborals i familiars

han canviat radicalment i he pogut dedicar-me plenament a escriure, i el primer fruit d'aquesta nova etapa va ser *L'home del barret*, el 2019.”

Jardí assegura que és disciplinada amb els horaris d'escriptura i molt exigent i confia més en la feina de formiga que en la creativitat explosiva. “Quan començo a escriure, imagino el viatge, però ho faig sense mapes ni GPS.” Doncs arriba a lloc. ■